

Proloog

Sneeuw

Drie lantaarns verspreidden een flikkerend licht, ruim voldoende voor het kamertje met de bleekwitte muren en het witte plafond, maar Seaine Herimon hield haar ogen strak op de zware houten deur gericht. Ze besepte dat het onlogisch was en dwaas voor een Gezeteene van de Witten. De saidarweving die ze rond de deurposten had geweven, gaf haar nu en dan het verre geschuifel door van voeten in de gangendoolfhof buiten. Ver geruis, dat al verdween voor ze het echt hoorde. Het was iets simpels dat ze in de Novicetijd van een toenmalige vriendin had geleerd, maar ze zou ruim op tijd gewaarschuwd worden als er iemand kwam. Er kwamen trouwens weinig mensen zo ver de onderkelders in.

Haar weving pikte in de verte het gepiep van ratten op. Licht! Sinds wanneer waren er ratten in Tar Valon? En nog wel in de Toren zelf. Ogen en oren van de Duistere? Verontrust streek haar tong langs haar lippen. Bij zoiets had je niets aan logica. Waarheid. Niet logisch. Ze wilde lachen. Met moeite trok ze zich van de drempel van hysterie terug. Ze moest aan iets anders dan ratten denken. Aan... Een onderdrukte gil werd hoorbaar in de kamer achter haar en ging over in onderdrukt gesnik. Ze probeerde zich af te sluiten. Let op!

Zij was met haar gezellinnen min of meer in dit vertrek beland, omdat de oversten van de Ajahs elkaar in het geheim schenen te ontmoeten. Ze had zelf gezien hoe Ferane Neheran in een stil hoekje van de librije met Jesse Bilal had staan fluisteren. En die was van hoge rang bij de Bruinen, wellicht de hoogste. Ze meende ook met Suane Dragand van de Gelen op goede voet te staan. Althans dat dacht ze. Maar waarom had Ferane met Suane in een stille hoek van de Torenground gewandeld, beiden gehuld in eenvoudige mantels? Nog steeds spraken de Gezetenen van de verschillende Ajahs openlijk met elkaar, al gebeurde dat kil. De anderen hadden hetzelfde opgemerkt.

Ze zouden uiteraard niemand van hun eigen Ajah noemen, maar twee hadden Ferane genoemd. Een zorgwekkend raadsel. Vandaag de dag was de Toren een borrelend moeras. De Ajahs konden elkaar wel vermoorden, maar hun oversten spraken stiekem met elkaar. Wat voerden ze in hun schild? Wat? Het was jammer dat ze het niet gewoon aan Ferane durfde te vragen. Zelfs als Ferane vragen van anderen had willen aanhoren, had ze het niet gedurfd. Niet nu.

Al overdacht Seaine de vraag heel gespannen, ze kon er niet echt mee bezig blijven. Omdat ze niet om wilde kijken, bleef ze naar de deur staren en over het onoplosbare raadsels piekeren. Ze wilde niet kijken naar de bron van het gedempte gesnik en grommende gesnuif. Alsof de gedachte aan de geluiden haar dwong, keek ze langzaam om naar haar gezellinnen. Haar ademhaling werd zelfs nog onregelmatiger, terwijl haar hoofd stukje voor stukje bijdraaide. Ver boven haar dwarrelde sneeuw op Tar Valon neer, maar het vertrek leek onverklaarbaar heet. Ze dwong zichzelf te kijken.

Met de stola met bruine franje over haar armen geschikt stond Saerin wijdbeens klaar. Ze voelde aan het gevest van de kromme Altaraanse dolk die in haar ceintuur stak. Een kille woede maakte de olijfbruine huidskleur zo donker dat het litteken op haar wang bleek afstak. Pevara leek op het eerste oog veel kalmer, maar ze hield met één hand haar rood afgezette rok strak vast en in de ander de gladde witte staaf van de Eedstaf, alsof ze van plan was deze als korte knuppel te gebruiken. Ze was het misschien ook van plan. Pevara was veel taaier dan haar omvang deed vermoeden en zo vastberaden dat Saerin met haar vergeleken een aanstelster leek.

Aan de andere kant van de Zetel der Wroeging hield de kleine Yukiri haar armen strak om zich heen. De lange zilvergrijze franje van haar stola trilde door haar gebeef. Yukiri maakte haar lippen vochtig en wierp een bezorgde blik op de vrouw naast haar. Doesine leek meer op een knappe jongen dan op een Gele zuster van naam en faam, maar er was niets te merken van wat ze aan het doen was. Zij was degene die de wevingen gebruikte die zich door de Zetel kronkelden en ze keek strak naar de ter'angreaal. Ze ging zo op in haar werk dat het zweet op haar bleke voorhoofd parelde. Ze waren allen Gezetenen, ook de vrouw die op de Zetel zat te kronkelen.

Talene Minli was kletsnat van het zweet, haar goudblonde haren waren plakkerig en haar linnen ondergoed kleefde drijfnat aan haar

huid. Haar kleren lagen in een slordig hoopje in een hoek van het vertrek. Haar gesloten oogleden trilden en ze liet onafgebroken een verstikt gekreun en gejang horen, waarbij ze leek te smeken. Seaine voelde zich misselijk maar kon haar ogen niet afwenden. Talene was een vriendin van haar. Was het geweest.

Ondanks zijn naam leek de ter'angreaal in het geheel niet op een stoel, enkel op een groot rechthoekig blok van grijs marmer. Niemand wist waarvan hij was gemaakt, maar het was zo hard als staal, afgezien van het licht hellende bovenvlak. De statige Groene zuster zonk er iets in weg en op de een of andere manier vormde het blok zich naar haar lichaam, hoe hard ze ook kronkelde en bewoog. De wevingen van Doesine stroomden in een gat in de zijkant van het blok. Eromheen zaten kleine onregelmatige vlekjes en het was de enige opening in het blok. Misdadigers die in Tar Valon waren opgepakt, werden hierheen gebracht om de Zetel der Wroeging uit te proberen, waarbij ze zorgvuldig gekozen gevolgen van hun misdaden mochten ervaren. Na hun vrijlating maakten ze onveranderlijk dat ze van het eiland wegkwamen. Er was weinig misdaad in Tar Valon. Seaine vroeg zich misselijk af of deze Zetel in de Eeuw der Legendes op dezelfde manier was gebruikt.

'Wat... ziet ze?' Onwillekeurig fluisterde ze haar vraag. Talene zou eerder iets beleven dan iets zien. Voor haar zou het echt lijken. Het Licht zij dank had ze geen zwaardhand, wat voor een Groene bijna onvoorstelbaar was. Ze had beweerd dat een Gezetene er geen nodig had. Seaine kon zich nu andere verklaringen indenken.

'Ze wordt bloedhard geselsd door bloedmonsters als Trolloks,' zei Doesine schor. Er was iets van haar geboorteland Cairhien in haar spraak te horen als ze gespannen was.

'Wanneer ze klaar zijn... Ze ziet de kookpot van de Trolloks al boven een vuur borrelen en een Myrddraal houdt haar in de gaten. Ze moet weten dat het deze pot zal worden of die erna. Bloedvuur, als ze ditmaal niet breekt...' Doesine veegde geërgerd het zweet van haar voorhoofd en haalde krachtig adem. 'Blijf van mijn elleboog af. Het is lang geleden dat ik zoiets heb gedaan.'

'Driemaal erop,' mompelde Yukiri. 'De taaiste misdadiger wordt door zijn eigen schuld gebroken. Wat zeg ik: na twee keer al. Stel je voor dat ze onschuldig is. Licht, of je schapen steelt onder de ogen van de schaapherder.' Ze beefde maar straalde nog steeds iets koninklijks uit, ook al praatte ze nog steeds als de dorpsvrouw die ze

ooit was geweest. Ze keek de anderen dreigend aan. ‘De wet verbiedt ons de Zetel bij ingewijden te gebruiken. We worden afgezet. En als het heenzenden uit de Zaal niet genoeg is, worden we waarschijnlijk verbannen. Nadat we zijn geselsd om het ons goed in te peperen. Bloedvuur, als we het mis hebben, worden we met z’n allen gesust!’ Seaine rilde. Dat laatste zou niet gebeuren als hun verdenking juist was. Nee, geen verdenking, het was zekerheid. Ze hadden gelijk. Maar zelfs dan had Yukiri gelijk met dat andere. De Torenwetten achtten noodzaak zelden een verweer en weinig middelen heiligden het doel. Als ze echter gelijk kregen, was het de prijs waard. Alsjeblieft, mocht het Licht hun gelijk geven!

‘Je bent toch niet blind en doof,’ snauwde Pevara, die de Eedstaf voor Yukiri heen en weer zwaaide. ‘Ze weigerde de Geloofte nooit onwaarheid te spreken opnieuw af te leggen en er moet veel meer aan de hand zijn dan die stomme trots van de Groenen na alles wat we toen al hadden gedaan. Toen ik haar afschermdde, probeerde ze me neer te steken! Wijst dat op onschuld? Echt? Voor zover zij wist wilden wij enkel met haar praten tot we de blaren op onze tong kregen. Ze had toch geen enkele reden om wat anders te verwachten?’

‘Allebei hartelijk dank,’ kwam Saerin droog tussenbeide, ‘voor deze overbodige toelichting. Het is nu te laat om het terug te draaien, Yukiri, dus kunnen we net zo goed doorgaan. Als ik jou was, Pevara, zou ik niet zo schreeuwen tegen een van de enige vier vrouwen in de Toren die je kunt vertrouwen.’

Yukiri werd rood en schikte haar stola goed en Pevara keek een beetje verlegen. Een klein beetje. Ze waren dan wel allen Gezetenen, maar Saerin had duidelijk de leiding genomen. Seaine wist niet echt wat ze hiervan vond. Een paar uur geleden waren zij en Pevara twee goede vriendinnen geweest die zonder hulp met een gevaarlijke zoektocht bezig waren, gelijken die samen een beslissing namen, en nu hadden ze opeens bondgenoten. Ze zou dankbaar moeten zijn voor de grotere groep. Ze waren echter niet in de Zaal en ze konden hier niet de rechten van een Gezetene opeisen. De rangen en standen van de Toren hadden het overgenomen, alle verfijnde en minder verfijnde verschillen, zoals hoe groot het verschil in rang onderling was. In feite was Saerin tweemaal zo lang novice en Aanvaarde geweest als de anderen, maar ze was wel veertig jaar Gezetene geweest, langer dan wie ook in de Zaal en dat telde zwaar mee. Seaine mocht van geluk spreken als Saerin om haar me-

ning zou vragen, laat staan haar advies, voor ze iets besloot. Het was stom, maar die wetenschap stak als een doorn in haar voet.

‘De Trolloks slepen haar nu naar de ketel,’ zei Doesine opeens en haar stem klonk rauw. Een ijl geklaag ontsnapte tussen de opeengeklemdde tanden van Talene. Ze beefde zo hevig dat ze leek te trillen. ‘Ik weet... weet niet of ik het kan, of ik mezelf kan...’

‘Breng haar bij,’ beval Saerin zonder iemand voor een mening aan te kijken. ‘Hou op met pruilen, Yukiri, en hou je klaar.’

De Griuze zuster keek haar trots en woest aan, maar toen liet Doesine haar wevingen verdwijnen en schoten Talenes blauwe ogen wijd open. Yukiri werd omgeven door de saidargloed en ze schermde de vrouw die op de Zetel zat zwigend volkomen af. Saerin had de leiding en iedereen beseftte het. Daarmee uit. Een heel scherpe doorn. Een schild leek amper noodzakelijk. Talenes gezicht leek een masker van doodsangst. Ze beefde en hijgde zo hard alsof ze spannen ver hard gerend. Ze zonk nog steeds in de zachte bovenkant weg, maar nu Doesine niet meer geleidde, vormde het blok zich niet meer naar haar lichaam. Talene keek met uitpuilende ogen naar het plafond en kneep ze toen stijf dicht, maar ze schoten meteen weer open. Ze wilde haar herinneringen niet nogmaals zien.

In twee passen stond Pevara bij de Zetel en ze stak de Eedstaf naar de bevroese zuster toe. ‘Verzaak alle eden die je binden en zweer opnieuw de drie Geloften, Talene,’ zei ze fel. Talene schoof naar achteren, weg van de staf, alsof die een giftige slang was, en boog zich daarna van Saerin weg toen die zich over haar heen boog.

‘De volgende keer, Talene, beland je in de kookpot. Of de Myrddraal zal je teder verzorgen.’ Saerins gezicht stond onverzettelijk, maar daarmee vergeleken leek haar stem zacht. ‘Niet eerst weer bijkomen. En als dat niet helpt, komt er wel een volgende keer, en nog een, ook al moeten we hier tot de zomer mee bezig blijven.’ Doesine wilde tegenstribbelen voor ze met een grimas berustte. Zij was de enige in het vertrek die wist hoe ze met de Zetel kon werken, maar in deze groep was ze van even lage rang als Seaine.

Talene bleef Saerin strak aankijken. Haar grote ogen vulden zich met tranen en ze begon met hevig bevende, wanhopige snikken te huilen. Ze stak blindelings haar hand uit tot Pevara de Eedstaf in haar hand legde. Pevara omhelsde de bron en leidde een draadje Geest in de staf. Talene hield de polsdikke staf zo stevig vast dat haar knokkels wit werden, maar ze bleef snikken.

Saerin richtte zich op. ‘Ik ben bang dat we haar weer in slaap moeten brengen, Doesine.’

Talenes tranen stroomden rijkelijk maar ze mompelde niettemin: ‘Ik... verzaak... alle eden... die me binden.’ Na het laatste woord barstte ze in gejam uit.

Seaine sprong op en slikte verwoed. Ze wist uit eigen ervaring hoeveel pijn het deed om een kleine eed op te heffen en had nagedacht over hoe gruwelijk het moest zijn om meerdere eden te verzaken, maar ze zag het nu echt vlak voor haar gebeuren. Talene krijste tot ze geen lucht meer in haar longen had en gierend lucht naar binnen zoog om verder te krijzen. Op een gegeven ogenblik verwachtte Seaine dat er mensen uit de Toren zelf aan zouden komen rennen.

De lange Groene zuster boog dubbel, stak beide armen en benen ver uit en kromde zich tot alleen haar hielen en hoofd het grijze oppervlak raakten. Iedere spier stond strak en haar hele lichaam schokte wild.

Even plotseling als de toeval was begonnen, eindigde die. Talene viel volkomen slap neer en bleef als een verdwaald kind liggen huilen. De Eedstaf rolde uit haar krachteloze hand over de schuine grijze bovenkant. Yukiri mompelde iets wat klonk als een vurige aanroep van het Licht. Doesine bleek met bevende stem voortdurend ‘licht!’ te herhalen. ‘Licht! Licht!’

Pevara pakte de staf op en sloot opnieuw Talenes vingers eromheen. In deze zaak voelde Seaines vriendin geen enkele medelijden. ‘Zweer de drie Geloften,’ sprak ze fel.

Heel even leek het of Talene zou weigeren, maar toen herhaalde ze langzaam de drie Geloften waardoor zij allen Aes Sedai waren geworden en die hen samen bonden: nooit onwaarheid spreken, nooit met de Ene Kracht een dodelijk wapen maken, nooit de Ene Kracht als wapen gebruiken, behalve als het leven van haarzelf, haar zwaardhand of een andere zuster in gevaar was. Daarna begon Talene stil te huilen en beefde geluidloos. Wellicht kwam het door de Geloften, die hun greep op haar versterkten. Vlak na het afleggen ervan voelden ze ongemakkelijk. Misschien.

Toen vermeldde Pevara de andere eed die ze van haar eisten. Talene kromp ineen, maar mompelde de woorden. Haar stem klonk moedeloos. ‘Ik zweer jullie vijf onvoorwaardelijk te gehoorzamen.’ Haar ogen staarden strak en dof in de verte terwijl tranen over haar wangen stroomden.

‘Geef me nu naar waarheid antwoord,’ beval Saerin. ‘Ben je van de Zwarte Ajah?’

‘Dat ben ik.’ De woorden klonken schor alsof er roest in haar keel zat.

De simpele bevestiging deed Seaine volkomen onverwacht verstijven. Ze was per slot van rekening op jacht geweest naar de Zwarte Ajah en geloofde in haar doel waar andere zusters dat niet deden. Ze had een andere zuster, een Gezetene nog wel, gevonden, had meegeholpen om Talene omhuld door stromen Lucht door lege keldergangen te slepen, had een tiental wetten van de Toren overtreden, had ernstige misdaden begaan en dat alles om een antwoord te horen waar ze al op had gerekend voor de vraag was gesteld. En nu had ze het gehoord. De Zwarte Ajah bestond echt. Ze keek met eigen ogen naar een Zwarte zuster, een Duistervriend die de stola droeg. En een veronderstelling veranderde in de bleke schaduw van iets onder ogen zien. Alleen met stijf verkrampte kaken kon ze voorkomen dat ze klappertandde. Ze deed haar best zich te herstellen en verstandig na te denken. Maar de nachtmerries waren werkelijkheid geworden en liepen in levenden lijve door de Toren.

Iemand zuchtte hoorbaar en Seaine beseftte dat zij niet de enige was die de wereld op de kop vond staan. Yukiri rilde zichtbaar en richtte toen haar ogen strak op Talene alsof ze vastbesloten was het schild in stand te houden, zo nodig alleen met wilskracht. Doesine bevochtigde haar lippen en streek onzeker haar rok glad. Alleen Saerin en Pevara leken op hun gemak.

‘Wel, wel,’ zei Saerin zachtjes. Misschien was zwakjes een beter woord. ‘Dus de Zwarte Ajah.’ Ze haalde diep adem en klonk opeens bruusk. ‘Je hoeft het niet meer te doen, Yukiri. Talene, je probeert niet te ontsnappen en verzet je op geen enkele manier. Je denkt in de verste verte niet aan de Ware Bron zonder ons vooraf te vragen. Hoewel ik aanneem dat iemand anders het verder zal afhandelen als we je aangeven. Yukiri?’ Het schild om Talene loste op, maar de gloed bleef rond Yukiri hangen alsof ze er niet op vertrouwdde dat een Zwarte zuster de Geloften afgelegd met de Eedstaf ook daadwerkelijk zou nakomen.

Pevara fronste. ‘Voor we haar aan Elaida overhandigen, Saerin, wil ik zoveel mogelijk te horen krijgen. Namen, plekken, alles. Alles wat ze weet!’ Duistervrienden hadden de hele familie van Pevara vermoord en Seaine was er zeker van dat ze graag in ballingschap zou

gaan om persoonlijk de Zwarte Ajah tot de laatste zuster gevangen te nemen.

Talene zat nog steeds ineengedoken op de Zetel en slaakte een geluidje. Half een bittere lach, half gehuil. ‘Als je dat doet, zijn we allemaal dood. Dood! Elaida is van de Zwarte Ajah.’

‘Onmogelijk!’ barstte Seaine los. ‘Elaida heeft me zelf deze opdracht gegeven.’

‘Ze moet een Zwarte zijn.’ fluisterde Doesine zacht. ‘Talene heeft de Geloften opnieuw afgelegd en ze heeft haar naam genoemd!’ Yukiri knikte verwoed.

Gebruik je hersens,’ gromde Pevara hoofdschuddend van afkeer. ‘Julie weten net zo goed als ik dat als je een leugen gelooft, je die dan als waarheid zult uiten.’

‘Dat is inderdaad waar,’ beaamde Saerin ferm. ‘Heb je daar bewijs van Talene? Heb je Elaida gezien op jullie... bijeenkomsten?’ Ze kneep zo hard in het mesheft dat haar knokkels wit trilden. Saerin had harder moeten werken dan wie ook om de stola te winnen en daarmee het recht om in de Toren te blijven. Voor haar was de Toren meer dan een thuis, belangrijker dan haar eigen leven. Als Talene het verkeerde antwoord gaf, zou Elaida niet eens voor een raad berecht worden.

‘Zij komen nooit bijeen,’ mompelde Talene dof. ‘Behalve de Hoogste Raad, denk ik. Maar ze moet erbij horen. Ze kennen elk verslag dat de Amyrlin ontvangt, zelfs de geheime verslagen. Tot en met elk woord. Ze weten een besluit al voor dat bekend wordt gemaakt. Dagen eerder, soms weken. Dat kan toch alleen als zij het zelf doorgeeft?’ Ze richtte zich moeizaam op en keek ieder van hen beurtelings strak aan, waardoor het leek alsof haar ogen bangelijk heen en weer schoten. ‘We moeten vluchten, een schuilplek vinden. Ik zal jullie helpen en alles vertellen wat ik weet, maar ze zullen ons allen doden als we niet vluchten.’

Wat was het vreemd, bedacht Seaine, dat Talene zo snel haar vroegere bondgenoten al ‘zij’ noemde en probeerde bij het groepje opgenomen te worden. Nee. Ze vermeed de echte moeilijkheid en die te negeren was zinloos. Had Elaida haar wel echt opdracht gegeven de Zwarte Ajah op te sporen? Ze had die term niet eens gebruikt. Had ze wellicht iets anders bedoeld? Elaida had bijna iedereen aangevlogen die het waagde de Zwarte Ajah te noemen. Niet dat de andere zusters dat niet ook zouden doen, maar toch...

‘Elaida heeft bewezen een zottin te zijn,’ zei Saerin, ‘en we hebben al meermalen betreurd dat we haar hebben gesteund, maar ik geloof niet dat ze een Zwarte is. Niet als er niet meer bewijs is.’ Met opeengeperste lippen knikte Pevara heftig. Als lid van de Rode Ajah eiste ze veel meer.

‘Dat kan best zijn, Saerin,’ merkte Yukiri op, ‘maar we kunnen Talene niet nog veel langer vasthouden voordat de Groenen zich gaan afvragen waar ze is. Om aan de Zwarte Ajah maar niet te denken. We kunnen maar beter heel snel besluiten wat we gaan doen, of we staan nog steeds te graven in de put als het begint te stortregenen.’ Talene schonk Saerin een zwak glimlachje, dat wellicht bedoeld was om bij haar in de gunst te komen. Het verdween bij de diepe frons van de Bruine Gezetene.

‘We wagen het niet Elaida iets te vertellen tot we de Zwarte Ajah in een klap kunnen uitschakelen,’ zei Saerin ten slotte. ‘Spreek me niet tegen, Pevara. Dit is verstandig.’ Pevara stak beide handen in de lucht en keek koppig, maar hield haar mond. ‘Als Talene gelijk heeft,’ vervolgde Saerin, ‘weten de Zwarten inmiddels alles van Seaine af of anders zullen ze het gauw horen, dus moeten we er zo goed mogelijk voor zorgen dat ze veilig is. Dat zal met ons vijven moeilijk worden. We kunnen niemand vertrouwen tot we zeker van iemand zijn. We hebben in elk geval nu Talene en wie weet wat we van haar opsteken als we haar goed hebben uitgewrongen?’ Talene probeerde te kijken of ze dat vooruitzicht prima vond, maar niemand lette op haar. Seaines keel was droog.

‘Misschien staan we er niet helemaal alleen voor,’ zei Pevara aarzelend. ‘Seaine, vertel ze over jouw plannetje met Zerah en haar vriendinnen.’

‘Plan?’ vroeg Saerin. ‘Wie is Zerah? Seaine? Seaine?’

Seaine schrok. ‘Wat? O. Pevara en ik hebben een klein groepje opstandelingen hier in de Toren ontdekt,’ begon ze zuchtend. ‘Tien zusters die onenigheid moesten bevorderen.’ Dus Saerin zou ervoor zorgen dat ze geen gevaar liep? Zonder het haar te vragen? Ze was zelf Gezetene. Ze was al bijna honderdvijftig jaar Aes Sedai! Welk recht had Saerin, of iemand anders, om haar... ‘Pevara en ik zijn begonnen met daar een eind aan te maken. We hebben er al voor gezorgd dat Zerah Dacan dezelfde eed heeft afgelegd als Talene zojuist deed. We hebben haar bevolen Bernaile Gelbarn vanmiddag naar mijn kamer te brengen zonder dat ze achterdochtig wordt.’ *Licht, elke zus-*

ter buiten dit vertrek kon van de Zwarte Ajah zijn. Elke zuster. ‘Daarna gebruiken we die twee voor de anderen, tot ze allemaal gehoorzaamheid hebben gezworen. Natuurlijk stellen we hun dezelfde vraag als bij Zerah en Talene.’ *Misschien had de Zwarte Ajah haar naam al en wisten ze al dat zij was gevraagd hen op te sporen. Hoe kon Saerin haar beschermen?* ‘De zusters met het verkeerde antwoord kunnen ondervraagd worden en de zusters met het juiste antwoord mogen iets van hun verraad goedmaken door onder leiding op Zwarte zusters te jagen.’ *Licht, hoe?*

Toen ze was uitgesproken, bespraken de anderen de zaak uitvoerig, wat betekende dat Saerin niet goed wist wat ze ermee aan moest. Yukiri stond erop Zerah en haar vriendinnen meteen aan het gericht over te dragen, als dat tenminste gedaan kon worden zonder te verraden wat ze met Talene hadden gedaan. Pevara bepleitte de opstandelingen te gebruiken, al ging dat niet van harte. De onenigheid die ze verspreidden, bestond voornamelijk uit smerige roddels over de Rode Ajah en het stillen van valse Draken. Doesine leek voor te stellen om iedere zuster een voor een te ontvoeren en allen te dwingen de gehoorzaamheidseed af te leggen, maar de andere drie schonken weinig aandacht aan dit plan.

Seaine hield zich afzijdig. Haar reactie op hun lastige toestand was de enig mogelijke, bedacht ze. Ze schuifelde naar een hoek van het vertrek en gaf over.

Uit alle macht trachtte Elayne te voorkomen dat ze tandenknarste. Buiten werd Caemlin opnieuw door een sneeuwstorm geteisterd, waardoor de middaghemel zo donker werd dat alle lichten op de zijmuurpanelen van de zaal moesten worden aangestoken. Hevige rukwinden deden de sponningen in de hoge boogvensters kraken. Bliksems verlichtten de doorzichtige ramen en hol donderde het onweer boven het paleis. Donder en sneeuw, de ergste soort winterstorm, de allerwoeste. Het was niet echt koud in het vertrek, maar... Ze strekte haar vingers naar de knapperende houtblokken in de brede marmereen haard en voelde nog steeds hoe de kou door de tapijten op de vloertegels en zelfs door haar dikste fluwelen muiltjes omhoogkroop. De dikke zwartevoskraag en mouwomslagen van haar rood-witte gewaad stonden leuk, maar ze betwijfelde of ze meer warmte gaven dan de parels op de mouwen. Haar weigering toe te geven aan de kou betekende nog niet dat ze die niet opmerkte.

Waar was Nynaeve? En Vandene? Haar gedachten zetten zich als scherpe weerhaken in haar vast. *Ze hadden er al moeten zijn. Licht! Ik wou dat ik wist hoe ik zonder slaap kan en zij nemen er alle tijd voor.* Nee, dat was oneerlijk. Pas een paar dagen geleden had ze openlijk haar aanspraak op de Leeuwentroon laten gelden en voor haar gold dat voorlopig al het andere op de tweede plaats kwam. Nynaeve en Vandene hadden andere verantwoordelijkheden. Nynaeve was heel druk allerlei plannen aan het bedenken met Reanne Corlie, de Wijzevrouw uit Ebo Dar, en de andere vrouwen van het Naaikransje. Ze wilden de Kinsvrouwen uit de door Seanchan veroverde landen weghalen voor ze werden ontdekt en beteugeld. De Kinne wist uitstekend hoe ze uit het zicht moest blijven, maar de Seanchanen zouden hen niet voor wilders verslijten zoals de Aes Sedai plachten te doen. Wellicht was Vandene nog steeds geschokt door de moord op haar zuster. Ze at amper en was nauwelijks in staat om raad te verschaffen. De jacht op de moordenaar nam haar geheel in beslag. Men meende dat ze op vreemde tijden vol verdriet door de zalen liep, maar ze was in het geheim op jacht naar Duistervrienden. Drie dagen eerder zou die gedachte Elayne hebben laten huiveren, maar nu was het slechts een van de vele gevaren.

Ze deden belangrijk werk, goedgekeurd en aangemoedigd door Egwene, maar toch had ze liever gezien dat ze wat voortmaakten, ook al was dat zelfzuchtig. Vandene zou met haar rijke ervaringen en levenslange studie een schat aan goede raad kunnen zijn, terwijl Nynaeve in Emondsveld vele jaren met de dorpsraad en de vrouwenkring was omgegaan, zodat ze een goede kijk had op alledaagse politiek, ook al ontkende ze dat glashard. Bloedvuur, ik heb honderden problemen, sommige zelfs vlak onder mijn neus in het paleis, en ik heb hen nodig. Als ze haar zin kreeg, zou Nynaeve Almaeren de Aes Sedai-raadsvrouwe voor de volgende koningin van Andor worden. Ze had alle hulp nodig die ze kon vinden. Betrouwbare hulp. Met een effen gezicht wendde ze zich af van het laaiende vuur. Dertien hoge leunstoelen, eenvoudig maar kunstzinnig gesneden, stonden rond de open haard. Vreemd genoeg bevond de ereplaats van de koningin zich het verst van de hitte van het vuur. Nou ja, het zij zo. Haar rug voelde meteen warm aan, terwijl ze van voren koud bleef. Buiten viel de sneeuw, donderde het en flitsten de bliksems. In haar gedachten evenzeer. Kalm. Een vorstin had evenveel behoefte aan kalmte als een Aes Sedai.

‘Dan moeten het huurlingen worden,’ zei ze en slaagde er niet geheel in de spijt uit haar stem te houden. Als de wapenknechten van haar landgoederen eenmaal hadden vernomen dat ze nog in leven was, zouden de eersten binnen een maand in de stad zijn, maar het kon al ruim lente zijn voor er aanzienlijke aantallen verschenen, en de mannen die Birgitte inlijfde, zouden minstens zes maanden nodig hebben voor ze goed genoeg waren om uit te rijden en tegelijk een zwaard te hantieren. ‘Ook Jagers op de Hoorn, als die willen tekenen en de eed afleggen.’ Van beide groepen waren er voldoende in Caemlin omdat ze door het slechte weer niet weg konden. Van allebei te veel, zeiden de meeste mensen. Ze hielden slemppartijen en zochten ruzie en vielen vrouwen lastig die niet van hun uitsloerij gediend waren. Op deze manier konden ze nut hebben door moeilijkheden te voorkomen in plaats van ze te beginnen. Ze had liever gehad dat ze zichzelf niet steeds trachtte te overtuigen. ‘Duur, maar de schatkist kan het opbrengen.’ Voor korte tijd tenminste. Ze moest zo snel mogelijk over de inkomsten van haar landgoederen zien te beschikken.

Wonder boven wonder reageerden de twee vrouwen voor haar vrijwel op dezelfde manier.

Dyelin gromde van ergernis. Een groot rond sieraad met de Uil en Eik van Huis Taravin zat vastgespeld op de hoge kraag van haar donkergroene gewaad. Het was haar enige sieraad. Een vertoon van trots op haar Huis, misschien overmatig veel. De Hoogzetel van Huis Taravin was zeer zeker een trotse vrouw. Ze had grijze lokken in haar goudblonde haren en fijne rimpels bij de ooghoeken, maar haar trekken waren sterk en haar blik was direct en scherp. Haar geest leek een scheermes. Of wellicht een zwaard. En vrouw die haar uitgesproken meningen niet onder stoelen of banken stak.

‘Huurlingen weten wat ze doen,’ zei ze afkeurend, ‘maar ze zijn moeilijk in toom te houden, Elayne. Als je een vederlicht optreden wenst, slaan ze als een moker neer en wanneer je een moker nodig hebt, zijn ze waarschijnlijk elders hun zakken aan het vullen. Ze zijn trouw aan goud. Maar alleen zolang er goud is. Als ze jou niet al eerder voor nog meer goud hebben verraden. Ik weet zeker dat vrouwe Birgitte het ditmaal met me eens zal zijn.’

Met de armen over elkaar en de hoge hakken van haar laarzen ferm op de grond gepland grijnsde Birgitte zuur. Dat deed ze telkens als iemand haar nieuwe titel gebruikte. Elayne had haar bij hun aankomst in Caemlin een landgoed geschonken en dat schriftelijk laten vast-

leggen. Als ze alleen waren, bleef Birgitte hierover en over die andere verandering in haar leven mopperen. Haar hemelsblauwe broek was net zo gemaakt als haar andere broeken, ruim vallend en bij de enkel ingenomen, terwijl haar korte rode jas een hoge witte kraag en brede witte mouwomslagen had, die afgezet waren met goud. Zij was nu vrouwe Birgitte Trahelion en kapitein-generaal van de koningin-negarde. Ze mocht mopperen en zeuren zoveel ze wilde, zolang het maar onder vier ogen was.

‘Zeker,’ bromde ze met tegenzin en ze schonk Dyelin een amper verholen woeste blik. De zwaardhandbinding gaf door wat Elayne de hele ochtend al had gevoeld: ergernis, afkeer en vastberadenheid. Iets hiervan kon een afspiegeling van haar eigen gevoelens zijn. Ze spiegelde elkaar op verrassende wijze na de binding, zowel met gevoelens als anderszins. Zo was zij nu op dezelfde tijd ongesteld als haar zwaardhand.

Birgittes weigering om het zwakste argument over te nemen was duidelijk even groot als haar aarzeling ermee in te stemmen. ‘Bloedvuur Elayne, Jagers zijn niet veel beter,’ mopperde ze. ‘Ze hebben de Jagerseed afgelegd om avonturen te beleven en een plekje in de geschiedenisboeken te verwerven. Niet om zich ergens te vestigen om de wet te handhaven. De helft zijn windbuilen die ontzettend uit de hoogte naar anderen kijken en de andere helft wacht op een kans om jou te grazen te nemen. Eén vaag gerucht over de Hoorn van Valere en als je geluk hebt, verdwijnen er ’s nachts maar twee van de drie.’ Dyelin glimlachte kleintjes alsof ze een zet had gewonnen. Vergeleken met deze twee stelden water en vuur niets voor. Beiden konden urenlang naar willekeur en nagenoeg over van alles, zelfs over de kleur van houtskool, bekvechten. ‘Bovendien zijn Jagers en huurlingen bijna allemaal vreemdelingen. Dat valt slecht bij mensen van hoge en lage stand, heel slecht. En het laatste dat je hier wilt, is een opstand.’ De bliksem flitste en verlichtte kort de boogvensters en een opvallend harde donderklap onderstreepte haar woorden. In de afgelopen duizend jaar waren zeven koninginnen van Andor bij een opstand afgezet en de twee die dat hadden overleefd, waren liever dood geweest.

Elayne onderdrukte een zucht. Op een klein tafeltje met fijn inlegfi-neer stond een zwaar zilveren dienblad met bekers en een grote kan met hete kruidenwijn. Lauwe kruidenwijn inmiddels. Ze geleidde kort Vuur en er kringelde wat damp uit de kan. Door het opwarmen wer-

den de kruiden bitter, maar de warmte van de bewerkte zilveren beker in haar handen maakte dat goed. Met moeite onderdrukte ze haar verlangen de lucht in de kamer met de Ene Kracht te verwarmen en ze liet de Bron los. De warmte zou toch niet lang hebben geduurd als ze de wevingen niet in stand hield. In zekere zin had ze haar tegenzin om saidar los te laten wel overwonnen, maar de laatste tijd werd het verlangen telkens meer te willen putten weer groter. Iedere zuster kende dat gevaarlijke verlangen. Een gebaar naar de andere twee maakte dat die zichzelf inschonken.

‘Jullie kennen de toestand,’ zei ze. ‘Alleen een dwaas vindt die minder dan rampzalig en jullie zijn niet dwaas.’ De garde was slechts een schim van vroeger – een handvol geschikte mannen en tweemaal zoveel krachtpatsers en vechtersbazen die weinig meer voorstelden dan uitsmijters in taveernes. Nu de Saldeanen weg waren en de Aiel op het punt stonden om te vertrekken, bloeide de misdaad als onkruid in de lente. Ze had gemeend dat de sneeuw alles zou afkoelen, maar elke dag kwam er nieuws van berovingen, brandstichting of erger. De toestand werd met de dag ernstiger. ‘Als het zo doorgaat, hebben we binnen enkele weken grote rellen. Misschien eerder. Als ik de orde in Caemlin niet kan handhaven, zullen de mensen zich tegen mij keren.’ En als zij de hoofdstad al niet rustig kon houden, kon ze de wereld net zo goed verkondigen dat zij geen geschikte vorstin was. ‘Ik ben er niet blij mee, maar het moet gedaan worden. Dus doen we het zo.’ Beide vrouwen deden hun mond al open voor verder overleg, maar ze gaf hun geen kans. Op vastberaden toon zei ze: ‘Aldus geschiedt.’

De goudblonde paardenstaart van Birgitte zwaaide heen en weer toen ze het hoofd schudde, maar door de binding sijpelde mopperende instemming. Ze gaf beslist een vreemde invulling aan hun binding als Aes Sedai en zwaardhand, maar ze wist inmiddels wanneer Elayne niet viel om te praten. Bij sommige dingen had ze dat geleerd. Niet bij het landgoed en haar titel. En het bevel over de koninginnegarde. En wat andere dingetjes.

Dyelin neeg nauwelijks zichtbaar en misschien maakte ze een kniks. Dat had het kunnen zijn, maar haar gezicht stond spijkerhard. Ze kon maar beter goed voor ogen houden dat veel mensen niet Elayne Trakand op de Leeuwentroon wensten, maar Dyelin Taravin. De vrouw was tot nu toe zeer behulpzaam geweest, maar er waren slechts enkele dagen verstreken en soms fluisterde er een pesterig stemmetje